

OKRESNÁ PROKURATÚRA BANSKÁ BYSTRICA
Partizánska cesta 1, 975 63 Banská Bystrica 1

Číslo: 1 Pv 22/25/6601-35
EEČ: 2-45-54-2025

Banská Bystrica 27.05.2025

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. XXXXX

Trestný čin: prečin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, písmeno b, odsek 3 písmeno d Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Banská Bystrica

Podľa § 215 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX

väzba: áno (od 22.02.2025, ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica)

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a, písmeno b, odsek 3 písmeno d Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písmeno b/ Trestného zákona/

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v období od marca 2022 do 21.11.2024, vyjmúc konanie, za ktoré bol postihnutý rozhodnutím Okresného úradu Banská Bystrica, odbor všeobecnej vnútornej správy, oddelenie priestupkov Banská Bystrica číslo OXXXXX zo dňa 13.2.2024, v obci XXXXX, okres Banská Bystrica, pod vplyvom alkoholu, v priestoroch rodinného domu s popisným číslom XXXXX, svojich rodičov XXXXX a XXXXX pravidelne ponižoval tak, že vyvolával hádky, ak mu nedali peniaze na alkohol alebo alkohol, vulgárne im nadával a vyhrážal sa im zabitím, fyzicky ich pri tom napádal sotením bez zranení, ale aj ich aj udieral päťami do rôznych častí tela, ktoré úderý zanechali na ich telách škrabance a modriny, v nočných hodinách počúval hlučnú hudbu alebo ich budil, aby mu zohnali alkohol, čím im odopieral spánok a takýmto opakovaným správaním im spôsoboval fyzické a psychické utrpenie,

a dňa 22.2.2025 v obci XXXXX, okres Banská Bystrica, v dome s popisným číslom XXXXX pod vplyvom alkoholu napadol svojho otca XXXXX tak, že ho otvorenou dlaňou udrel do oblasti tváre a tiež napadol svoju matku XXXXX tak, že ju rukou zovretou v päšť 3x udrel do chrbta, čím pokračoval v konaní, pre ktoré mu vznesené obvinenie dňa 17.1.2025,

lebo obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície Banská Bystrica /ďalej len vyšetrovateľ PZ/ pod ČVS:ORP-XXXXX-BB-2024 uznesením zo dňa 17.1.2025 podľa § 199 odsek 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie XXXXX za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a/ , písmeno b/, odsek 3 písmeno d/ Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písmeno b/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovej časti uznesenia.

Vyšetrovateľ PZ pod ČVS:ORP-XXXXX-BB-2024 uznesením dňa 23.2.2025 postupom podľa § 206 odsek 5 Trestného poriadku rozšíril vznesenie obvinenia aj na konanie XXXXX zo dňa 22.2.2025.

Obvinený XXXXX bol v občianskoprávnom konaní pozbavený spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu. Z uvedeného dôvodu mu bol postupom podľa § 35 odsek 2 Trestného poriadku pre trestné konanie ustanovený opatrovník - advokátka XXXXX, XXXXX, Banská Bystrica.

Z dôvodu povinnej obhajoby v zmysle ustanovenia § 37 odsek 1 písmeno b/, písmeno d/ Trestného poriadku bol obvinenému XXXXX ustanovený po vznesení obvinenia aj obhajca, a to XXXXX so sídlom XXXXX, Banská Bystrica.

Obvinený XXXXX bol uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. OTpXXXXX zo dňa 24.2.2025 z dôvodov uvedených v ustanovení § 71 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku vzatý do väzby. Väzba plyní od 22.2.2025 od 14.20 hodiny a vykonáva sa v Ústave pre výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Banskej Bystrici.

Vo veci bolo vykonané vyšetrovanie vyšetrovateľom PZ, v rámci ktorého boli do spisového materiálu zabezpečené všetky dôkazy, ktoré majú vplyv na ozrejmenie skutkového deja, právnej kvalifikácie konania, ako aj dôkazy preukazujúce osobnosť obvineného. Vypočutý bol obvinený, poškodení, viacerí svedkovia, zabezpečené boli listinné dôkazy.

Obvinený podľa svojej výpovede si nie je vedomý takého konania, pre ktoré mu bolo vznesené obvinenie, úmyselne určite nekonal. Trpí vážnou duševnou

poruchovou, ktorej prejavy sa začali v 15 rokoch. Okrem toho má problémy s alkoholom a so svojou závislosťou si sám nevie poradiť.

Skutkový stav je preukázaný obsahom podaného trestného oznámenia matky XXXXX a otca obvineného XXXXX, ktoré boli podkladom pre začatie trestného stíhania a následne došlo k realizácii ďalších úkonov. Poškodená XXXXX vo svojej výpovedi uviedla, že syn XXXXX je od 1.10.2024 pozbavený svojprávnosti, má diagnostikovanú XXXXX. Syn bol asi do svojich 19 rokov od drog závislý a je závislý na alkohole. Obvinený predpísané lieky odmietal užívať a v dôsledku čoho bol agresívny, agresivitu si vybíjal ako na nej, tak aj na manželovi. Syn akúkoľvek liečbu odmieta a s manželom sú z neho už zúfalí, lebo keď je syn doma, tak im stále ubližuje. Keď mal abstinenčné príznaky alebo keď bol opitý, tak jej a manželovi pravidelne ubližoval ako psychicky, tak aj fyzicky. V obave o jej a manželov život a zdravie vždy radšej synovi dali nejaké peniaze na alkohol alebo mu odomkli v dome kuchynku, kde mali alkohol odložený. Syn je nevyspytateľný, proste je to psychiatrický pacient a žiť s ním je pre nich veľké riziko. Myslí si, že je len otázka času, kým by jej alebo manželovi veľmi ublížil. Uviedla, že obvinený v dôsledku svojej závislosti a XXXXX ju a aj manžela opakovane fyzicky napádal, pravidelne sa im vyhrážal, že im ublíži, proste majú obavu z toho, že by to mohlo zájsť až do takého štádia, že sa mu nedokážu ubrániť. Keď sa ku nim správal agresívne a vulgárne im nadával, tak si ho radšej vtedy nevšímali a nijako mu neoponovali, lebo sa báli. Ešte uviedla, že keď sa v minulosti správal už veľmi agresívne, tak volali na neho políciu, pričom za svoje konanie bol aj sankcionovaný. K takým menším konfliktom dochádzalo skoro každý deň od marca 2022 až do 21.11.2024. Fyzicky ich napádal tak, že ich rukou udieral do pleca alebo do chrbta. Stále do nich strkal a počas týchto útokov im neustále vulgárne nadával. Nikdy im neublížil tak, že by museli vyhľadať lekársku pomoc. Buchnátmi im spôsoboval iba drobné zranenia ako modriny a škrabance. Neustále ju a aj manžela urážal, že sú jebnutí, starí, čaptaví, že ako to vyzerajú, že sú neschopní dementi. Vyhrážal sa jej aj manželovi, že ich zabije, že im uši odreže, proste sa správal ako nepríčetný. N. Bezdôvodne ju a aj manžela v noci budil, nenechal ich spať lebo chcel alkohol. Keď mu odmietli dať alkohol alebo peniaze, tak rozbil okno na dome, vymkol ju, nenechal ju pozerať televíziu a kopával do dverí. Je im ľúto, že je syn chorý, no nemôžu sa už ďalej od neho nechať psychicky a fyzicky deptať. On potrebuje dlhodobú psychiatrickú liečbu.

Poškodený XXXXX vo svojej výpovedi potvrdil informácie, ktoré poskytla poškodená. V zhode s jej výpoveďou opísal život v dome s obvineným, ako ich napádal, ubližoval im a ponižoval ich.

Rodičia obvineného boli vypočutí aj ku skutku zo dňa 22.2.2025. Zhodne vypovedali, že po obvineného išli do XXXXX, vyzeralo, že bude dobre. Zrazu však chcel, aby mu kúpili pálenku, že on už lieky brať nemusí. Doma hádzal tašky, ale po jedle sa ukludnil. Neskôr začal driapať peniaze, že musí ísť do dediny, že bol zavretý. Dali mu 5 eur a samozrejme išiel do krčmy, ale tam mu nenaliali, lebo poznajú situáciu. V obchode si teda kúpil pálenku, rovno ju tam vypil. To už im volali, že je opitý, tak ho dovezli chlapi autom, vytrepali ho do izby a zaspal. Ráno už bolo zle, pýtal si niečo naliať, nadával im, otcovi vylepil, jej do chrbta dával bucháty. Tak hneď políciu volala, kým prišli, tak robil bordel po dome, nadával. Otca aj pod krk

chytil, ona kričala , aby ho pustil. Oni sa báli, ani spať nemohli, čo sa im kadečím vyhrážal.

Poškodení boli podrobení znaleckému skúmaniu znalcom psychológom XXXXX, Obaja poškodení majú zachovaný kontakt s realitou, sklony k účelovému spracovaniu údajov zistené neboli. Poškodená XXXXX má tendenciu ospravedlňovať správanie syna patológiou z detstva. Všeobecná hodnovernosť poskytnutých údajov v ich výpovediach je zachovaná. U poškodeného XXXXX je zachovaná aj špecifická hodnovernosť. Poškodená XXXXX však dlhodobo svoju situáciu vníma stresujúco a záťažovo.

Hoci výpovede poškodených poskytli detailné informácie, za účelom objektivizovania správania sa obvineného boli vypočutí viacerí svedkovia, najmä z prostredia susedstva rodiny poškodených. Svedkyňa XXXXX vie o skutku od poškodenej, sú susedia, obvinený pije, aj mu ona aj iní dohovárali , aby si vážil rodičov, poškodenej poskytla aj možnosť ukryť sa u nej, lebo sa bála, že jej niečo obvinený spraví. Sama však žiadne neprimerané správanie obvineného voči rodičom nevidela, obvineného pozná od malička. Oni mu dali všetko a on sa im takto odvdáčil.

Svedkyňa XXXXX pozná rodinu poškodených, p. XXXXX jej volávala, keď sa u nich niečo dialo. Vie, že ich mal biť, doma púšťal hlasno hudbu, stupňovalo sa to tam, poškodenú upokojovala, vie, že obvinený má problémy s alkoholom.

Svedkyňa XXXXX niekoľkokrát počula ako obvinený nadáva otcovi a matke, veľmi vulgárne. Vie, že veľa pil, v krčme mu už ani nenalievali, rodičom sa vyhrážal, museli sa pred ním schovávať, aj peniaze, aby ich neodniesol do záložne. Obvinený sa niekoľkokrát liečil, ale vždy sa vrátil k alkoholu. Poškodený je jej brat, rozprával jej, ako sa im obvinený vyhráža, pýta peniaze na alkohol, inak im ublíži, vie, že majú z neho strach.

Svedkyňa XXXXX obvineného pozná od malička, vie, že pije, bol opakovane na liečení. Poškodení sú vystavovaní nadávkam, zamykajú sa pred ním, bije ich, je tam riadny krik. Večer trieska dverami, budú rodičov, oni sa ho boja.

Obvinený XXXXX bol v občiansko-právnom konaní pozbavený spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu. S poukazom na túto skutočnosť, ako aj zistenú psychiatrickú diagnózu, bol požiadaný sudca pre prípravné konanie o vydanie príkazu na vyšetrovanie duševného stavu obvineného.

Pribratý znalec z odvetvia psychiatrie XXXXX v podanom znaleckom posudku konštatuje, u obvineného XXXXX, ktorej priebeh je v dôsledku nedostatočnej liečby a abúzu alkoholu chronický, s prítomnými psychotickými príznakmi. Obvinený touto duševnou poruchou trpel v čase spáchania skutku, táto pretrváva aj v súčasnosti. Zmysel trestného konania obvinený chápe len obmedzene. V čase činu obvinený nemohol rozpoznať protiprávnosť svojho konania a svoje konanie nemohol ovládať,

pretože jeho rozpoznávacie aj ovládacie schopnosti boli vymiznuté. V prípade, že sa obvinený nepodrobí liečbe, hrozí zhoršovanie stavu - zvýraznenie halucinácií a bludov s dopadom na jeho správanie, ktoré bude nepredvídateľné, s rizikom ublíženia sebe alebo okoliu. Znalec obvineného z tohto dôvodu považuje pobyt obvineného na slobode za nebezpečný a navrhuje obvinenému uložiť ochranné liečenie psychiatrické ústavnou formou. Súčasne u obvineného znalec zistili plne rozvinutú závislosť na alkohole (III. štádiu podľa Jellínka), v minulosti aj závislosť na metamfetamíne a canaboidoch. Užívanie drog a alkoholu obvineného viedlo k deprivácii osobnosti. Dominante sa však na osobnostnom úpadku podieľala paranoidná schizofrénia, ktorá viedla k postpsychotickému osobnostnému deficitu s oslabením vôle.

Znalec bol k podanému posudku v prípravnom konaní aj vypočutý, kde uviedol, že u osoby v treťom štádiu závislosti podľa Jellínka nastupuje alkoholovo-centrické správanie, jedinec preferuje pitie na úkor konštruktívnych činností. Pod silným tlakom okolia vo všeobecnosti takáto osoba dokáže abstinovať, ale v prípade obvineného XXXXX znalec uviedol, že tento nie je schopný abstinovať v nechránených podmienkach a to z dôvodu jeho hlavnej psychiatrickej diagnózy - XXXXX. Obvinený vedel, že sa po vrátení z alkoholického liečenia nemá napiť, ale nevedel tomu odolať. Súčasťou schizofrénie je aj tzv. anozognózia, čo znamená, že chorý si neuvedomuje svoju poruchu, teda ani potrebu liečby, a preto odmieta psychofarmaká. Obvinený XXXXX XXXXX nevedel, že sa pitím môže dostať do stavu, v ktorom sa nebude schopný ovládať. Znalec vyjadril presvedčenie, že obvinený by aj v prípade užívania predpísanej liečby na základné duševné ochorenie nebol schopný ovládať svoje konanie.

Vykonaným dokazovaním v priebehu prípravného konania bolo preukázané, že obvinený svojím konaním mohol naplniť zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/, odsek 3 písmeno d/ Trestného zákona. Skutková veta prešla úpravou vzhľadom na zistenú skutočnosť, že obvinený bol rozhodnutím Okresného úradu Banská Bystrica, odbor všeobecnej vnútornej správy, oddelenie priestupkov Banská Bystrica číslo XXXXX zo dňa 13.2.2024, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4.3.2024, postihnutý za obdobné konanie voči rodičom, konkrétne za konanie zo dňa 29.7.2023, 7.11.2023 a 16.11.2023. Na tieto skutky na uznesenie o vznesení obvinenia nevzťahovalo.

V zmysle ustanovenia § 215 odseku 1 písmena e/ Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Bolo zistené, že skutok sa stal, tento je trestným činom a spáchal ho obvinený, trestné stíhanie je inak prípustné, ale obvinený nie je pre nepríčetnosť trestne zodpovedný.

Páchatelom trestného činu je ten, kto trestný čin spáchal sám. Trestný zákon v ustanovení § 23 definuje okolnosť vylučujúcu trestnoprávnu zodpovednosť. Kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného nemohol rozpoznať jeho

protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný. Znalec psychiater v podanom znaleckom posudku jednoznačne uviedol, že obvinený nemohol nie len rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania, ale ani ovládať svoje konanie, rozpoznávacie a ovládacie schopnosti mal vymiznuté. Zároveň bolo skúmané a vyhodnotené, či obvinený nemohol byť trestnoprávne postihnutý za konanie, ktorého sa dopustil v stave, ktorý si privodil požitím alkoholu, ale vzhľadom na záver znalca, že obvinený nie je schopný kontrolovať a ovládať svoje pitie, bola konštatovaná nepríčetnosť, čo v konečnom dôsledku viedlo k záveru o nemožnosti vyvodiť trestnú zodpovednosť za jeho protiprávne konanie.

Vzhľadom na preukázané skutočnosti som rozhodla tak, ako je vyššie uvedené. Je ale potrebné uviesť, že pobyt obvineného na slobode je na základe znaleckého vyšetrenia potenciálne nebezpečný a preto som súčasne podala návrh na príslušný súd s tým, aby obvinenému uložil ochranné opatrenie vo forme ústavného psychiatrického liečenia a tiež návrh na vydanie predbežného príkazu na umiestnenie obvineného do zdravotníckeho zariadenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Zuzana Kostiviar Jaňovková
prokurátorka